

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: . . . . . I kor. Egy óra . . . I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	--

Kossuth Ferenc elvárulása

Viszonzválasz dr. Körösi Kálmánnak.
 Írta: dr. Legányi Gyula.

Közjogi akadálya nem volt az ország gazdasági önálló berendezkedésének soha, mióta az első kereskedelmi szerződés lejárt, amit akkor még kereskedelmi és vám-szövetségnek neveztek, ami egyre megy, mert megkötésekor a szerződő felek megállapodását és kikötését foglalja magában. Így már harminc évvel ezelőtt megtehették volna, hogy az osztrák ipari cikkeket megvámolván, szabad beözönlését meg-hiúsítsuk.

Akkor Tisza Kálmán hiúsította meg az önálló vámterületre való áttérést, szegre akasztván a bihari pontokat. Tisza Kálmánnak ezt az elvárását Kossuth Lajos 1875 Debreczen városához írott levelében a választók megcsalásának a parlamenti elv elárulásának nevezte.

Hazugság tehát Kossuth Ferenc ama kijelentése, hogy a mai szerződés vívmány a szövetséggel szemben, mert e vívmány megvolt már az 1867. XII. törvéneikben, amely világosan rendel ezik, hogy ha az időnként kötött kereskedelmi szövetségek meghosszabbítása vagy újra való megkötése nem sikerül, akkor Magyarországnak szabad keze van és gazdasági politikáját tetszése szerint intézheti. Így tehát az 1899 XXX. t. cikk is csak afféle formula és porhütes volt a folyamatban levő, de meghiúsult szerződés nyélbeütésének a keresztülrészakolására, amilyen a mostani Kossuth féle bankformula a magyar bank felállításának a meghiúsítására.

A gazdasági politikai kérdések tanulmányozására tehát harminc év alatt bő alkalma volt a magyar kormányoknak és az országos képviselőknek, a tanulmányozásra való hivatkozás tehát nem egyéb hülye formulánál.

A mostani kereskedelmi szerződés megkötésénél és aláírásánál Kossuth Ferenc követte el és majmolta az elvek szegreakasztását, amire apja, Kossuth Lajos rásütötte a nép és a parlamenti elv megcsalásának a bélyegét. Tehát ez sem új találmány, de nem is vívmány, hanem az erkölcsök megmételtyezésére szolgáló eszköz, amit Tisza Kálmán megkezdett és Kossuth Ferenc folytat, valószínűleg utoljára, mert harmadik szegreakasztásra már alig lesz mód és alkalom.

Az alkotmánybiztosítókból, amiért a nemzetnek csufolt magyar kormány hő-siesen sikra szállt, semmi sem lett. Fenn az ernyő, nincsen kas. Erre hivatkozik dr. Körösi Kálmán olyan szépen, mondván: „Az alkotmánybiztosítók pedig az alkotmányunk bástyáján tapasztalt réseket töltik be, hogy ezeken ne hatolhasson be hozzánk az ellenség, mikor majd a gaz-

dasági különválásért újra megindul a nemzeti küzdelem.“

Nem szükséges, hogy az ellenség ne hatolhasson be hozzánk, ott áll a bástyán Wekerle és Kossuth. Wekerle, aki szóval és írásban megmondta, hogy ő világeletében mindig azt hangoztatta polgártársai előtt, hogy Ausztria és Magyarország között a gazdasági viszonyt minél szorosabbra kell fogni és Kossuth, aki az újabb kényserhelyzetnek mindig behődöl.

Eszerint a nagy nemzeti kormány ki-vivta az alkotmány biztosítókat és a tapasztalt réseket betapasztotta és ezentul az osztrák nem függesztheti föl többé a magyar alkotmányt, a mikor neki jólesik, és az országgyűlést katonasággal szét nem verheti, ha jónak látja. Most már az ellenség sem hatolhat be, ha tíz év múlva újra térdet-fejet hajtunk,

Attérve a gazdasági kérdésre, nagyon sokat vár a „Válasz“ írója a kormány gazdasági politikájától, amely mindennél hathatósabban készíti elő a gazdasági különválást. Most azonban még nagyon korai volna a gazdasági függetlenség, mert hiszen iparunk oly szertelen gyöngye és fejletlen, hogy a belső szükségleteket egyáltalában nem tudja kielégíteni. És azért kérde: „Hol van ma még az az ipar, melyet a magyar vámvonálnak megvédeni s fejleszteni kellene és lehetne?“

Hát minek is berzenkedünk mi magyarok? Mit is hangoztatjuk unos-untalan a sorompó fölállításának feltétlen szükség-

gét? Várjuk be míg virágzó iparunk akkor majd védhetjük.

A „Válasz“ írója tehát fordítva csinálná meg az iparfejlesztést, nem úgy, mint Románia, Ausztria, Franciaország és Észak-Amerika. Ausztriának még ma sem volna virágzó ipara, ha már Mária Terézia idejében sorompóval nem állta volna útját a szabadon beözönlő külföldi ipari termékeknek. Észak-Amerika hasonlóképpen nem tudott iparra szert tenni, míg a külföldi és kiváltképpen az angol iparcikkek ellen vámvonalat nem állított.

Kossuth Lajos és Liszt Frigyes, híres gazdasági író, majdnem egyidőben, a múlt század 40-es éveinek elején fedezte föl a gazdasági élet ama törvényét, hogy korlátlan kereskedést, amit szabad kereskedelemnek neveznek, csak egyenlő fajsúlyu országok üzhetnek, de különböző fajsúlyuak védelemre szorulnak, mert különben csak elvéri a gyöngébb, a kisebb fajsúlyu. Ez az úgynevezett nevelő vámnak a törvénye, melynek értelmé szerint az ország gazdaságának az az ága, mely gyöngye, fejletlen vagy hiányos, csak úgy kaphat lábra, ha sorompóval védik meg. Ez a törvény minden gazdasági ág-nak szól egyaránt, mind a mezőgazdaságnak, mind az iparnak. Hiszen nyilvánvaló, hogy hatalmas iparállamok szomszédságában, szabad verseny mellett iparral nem rendelkező államok iparukat sem fejleszthetik. Megértette ezt Németország is. Neki virágzó, hatalmas ipara van, ellenben me-

A koffer.

(Egy író titkos írásából.)

Írta: Bródy Sándor.

Egy új kofferom van; angol bőr-zsák, a lehető legszolidabb munka, Bécs-ben vettem. Mióta az eszemet tudom, mint radikális magyar író, mindig szidtam Bécsét és mindig vágyakoztam arra, hogy vajha egy igazi angol koffert vehetnék, olyant, amilyent csak a kirakatkokban láttam. Végre itt van, meg van, és úgy érzem, összes ambicióm ez az egyetlen egy, amelyet elértem. Férfikorban vagyok, sőt valamicskével a koron-tul és be kell vallanom, hogy a szerencse nem viselkedett hozzám valami ellenséges módon, ügyetlen sem voltam éppen; voltak, kik azt terjesztették rólam, hogy tehetségem, eszem és éppen nem rossz külső megjelenésem van; mégis az összes ingatlan és ingó tárgyak között, a melyre vágytam, csak ez az egy lett meg, ez a koffer.

Nem utazom vele; nézem. Az életre való berendezkedésem össze és egyetlen tárgya azt az illuziót kelti bennem, hogy sokkalta előkelőbb ember vagyok, mint

amilyen voltam. A komoly, jómódu és a berendezkedett polgár hatását teszem magamra. Ha vasuton ülnek, ha megérkez-nék oda, ahol születtem, ha a kis város ablakából néznék, — szokás szerint — amint bevonulok és látnák az angol táskát, így szólnának egymáshoz az ismerőseim:

— Ni, az író. Olyan táskája van, mint egy nagyváradi kereskedőnek vagy ügyvédnek. Mégis vitte valamire . . .

Amióta meg van a kofferom, tény-leg azt hiszem, vittem valamire. Egy két-forintos ládával jöttem fel Budapestre és egy 100 koronás bőrönddel megyek ki belőle. Mert — hiába minden és a nyugodt, polgári berendezkedés — mégis csak kimegyek. Engem, mint értéktelen hulladékot, annak idejében beraktároznak a föld alá, aszék koffer pedig itt marad. — Sokkal, — sokkal tovább fogja élvezni a napot és levegőt, mint én. — Így-kedem a nyomorult és biztosan öreg york-shirei sertés bőrből készült tárgyra, amely se el nem éghet, alakját meg nem változtathatják, szolidabb és biztosabb, mint a vas. Utánam megmarad, mint a monu-mentumom. Talán az egyetlenegy, ami

Kutfurási vállalat

és géplakatos szakmába vágó mindennemű munkálatokat a leg-tökéleteseb-ben készíti **Ehrenreich Sámuel Széchényi-utca 44.** Szivattyukból állandó raktár. Javításokat pontosan és jutányos árban eszközölöm.

Géplakatos tanulók felvétetnek.

zögzazdasága és állattenyésztése koránt sem tudja lakosainak szükségletét fedezni, fogta magát tehát s legujabban erősen megvámolja a külföldi mezőgazdasági és nyersterményeket.

Ma már minden jogászyerek ismeri a nevelő vámnak ezt a törvényét, és a gyakorlati gazdasági politikának azt az elvét, hogy a sok nemzetközi szabad versenyt korlátozni kell a gyengébb félnek, mert különben örökre elvesz. Ma már nem fegyveres megszállásra indulnak a hatalmasabb államok. mert az sok vérbe és pénzbe kerül és sokszor eredménytelen, hanem gazdasági megszállásra. A ravas osztrák jól ismeri e törvényt s gyakorolja is velünk szemben már nagyon régen, és gyakorolni is fogja a most be terjesztett kereskedelmi szerződés értelmében továbbra is, ha törvénné válnék. A miből azonban semmi sem lesz, mert ez a szerződés gonoszabb minden eddigi szerződésnél és most már az eddigiek is annyira kiszitták Magyarország zsirját, hogy teljesen tönkre ment,

Ezt Kossuth Lajos meg is jósolta, úgy és megírta, hogy újabb szerződést a régi mintájára a magyar nép nem köthet, és nem is fog kötni, mert annyira elszegényedik, hogy a koldusbot főnyitja szemét, és nem lesz emberi hatalom, mely az újabb béklyót kezére kösse.

Nem is fogadjuk el a béklyót. A magyar népnek megnyilatkozott haragja és főzudulása elkergeti a hűtlen sáfárokat, kik a rájuk bízott jószágot elpocsékolják és tönkretették. És ismétlődni fog az a nevezetes történelmi jelenség, amit a közelmúltban alkalmunk volt látni, hogy a politikai hitelvetek szegre akasztott Tisza Kálmán pártját fia, István temette el, és hogy az elvtagadó Kossuth Ferencz sirját ássa apja pártjának, a kuruc 48-as pártjának.

belőlem és tőlem megmarad. Utálatos egy alkotás, ráülök, mindhiába, a papirosok, amelyek az én monogrammmal vannak ellátva, nem állhatják ki vele a versenyt. Nem masszivak, a pillanat szülte őket, gyakorta csak a pillanatnyi szükség. Az örökkévalóságra gondoltam és a mának irtam. Tőrekvésem-tied volt, hathatatlan-ság, de meghaltam volna éhen, ha hű maradok hozzád. Pont tíz íves regényeket és egy százezer forintos kriptát kellett összerinom a — kiadóimnak.

Nem panaszkodom, itt a koffer; a szép, az előkelő. Mintha valami mágnásos allűrje is volna. Mintha valami föld — a megingathatatlan, a biztos föld — járna vele. Néhány hold csak, ahol a végén kertészkedhessem. Javíthatatlan optimisták és könnyelmű pazarlók vagyunk mi magyar irók, ilyen nem nekünk való tárgyakat vásárolunk és hitelbe vacsorálunk kávéházakban. Ha csak egy kicsit takarékoskodnánk — az adósságainkkal. De ki hiszi el rólam, ha a vasúton lát — „ezzel!” És ki fogja elhinni ziláltságomat, amikor fölveszik nálam a hagyatéki leltárt és a rubrikákon keresztül írják: „Egy angol bőrönd.”

Vajjon kire marad? Kire hagyjam? E pillanatban még rendelkezem vele. Azaz, hogy nincs jogom, természet szerint az örökösömé, az öt fiamé. Remélem, nem vesznek össze rajta és átadják a legna

Kezdődik a nagy küzdelem.

Obstruálják az indemnítást.

A képviselőház ülése.

Expressz tudósítás.

Budapest, október 29.

Ma megkezdődött az érdemleges munka a képviselőházban. Puskaporos levegőben, forró légkörben fogtak neki a költségvetés tárgyalásának.

As ülés elején beszélt Thaly Kálmán, Debreczen első kerületének képviselője, a ki szerfőit nagy bizalommal van eltelve a kormány iránt s kijelentette, hogy nagyszerűen van téve minden, amit Wekerle és társai tesznek.

Részletes tudósításunk a következő.

Napirend előtt és azután.

Justh Gyula elnök az ülést 10 órakor megnyitja és örvendetes hírről tesz jelentést. A kabinetiroda értesítése szerint öfelsége egészsége helyreállott. Javasolja, hogy a Ház a király felgyógyulása felett érzett örömét hódoló feliratban fejezze ki. A Ház a javaslatot elfogadja.

Az apróbb jelentések után az Indemnítást tárgyalása következik.

Hoitsy Pál előadó ismerteti a pénzügyi bizottság jelentését.

Az indemnítást ellen.

Mihályi Tivadar: A nemzetiségipárt nevében a javaslatot nem fogadja el, mert nem viseltetik bizalommal a kormány iránt. A kormány megígérte a titkos egyenlő választójogot, de semmit sem tett eddig.

Szóvá teszi azután a szónok a csernovici vérengzést, melyben szigorú vizsgálatot követel.

gyobbnak, mint fidei komikumot, mint latifundiumot, mint mindent. És a fia utazni fog vele, nászutra is ezzel megy, amikor én már nem leszek. És akkor már nem lehet megvesztegetni a konduktorokat, mint az én boldog időmben, az új pár nem csókolódzhatik egyelőre, talán nem is igen tud többé. A fiam nézelődni és bölcsekedni fog, tárgyat keres, megtalálja a koffert:

— Az öregé volt. Maga már nem ismerte. Nem vésztett vele sokat, az öregben sok volt az originalitás, de a tartalom kevés. Nem tudott megtartani sem mit Milliókat szerezhetett volna, ha ilyen kuffereket csinál vagy elad. E helyett azonban prózában dalolt és — kuffert vett.

— És a munkáinak tulajdonjoga?
— Azt eladta egy koffertakaróért. Nem sokkal többért. De nem is sokkal többért ért.

— És hol van a takaró?
— Azt kiszolgáltattuk a kedvesének, egy nagy színésznőnek... Derék, ko moly kuffer, nem is méltó hozzád, hogy ilyen betegesen izgatod a fantáziámat. Megpróbálok a hatásod alatt, józanul gondolkozni rólad és sok más egyébéről. Nem volna-e jó új életet kezdeni, hozzád idomulni, még van vagy tíz esztendőm, meghalhatnék mint szatócs és áldának a gyerekeim, nem átkozna meg az egy szál szoknyában itt hagyott feleségem.

Thaly beszél.

Thaly Kálmán konstatálja hogy súlyosabb körülmények közt alig vette át kormány a vezetést mint a mai. Augiesz istállóját kellett kitisztitania. (Ugy van!) Matgnem legyőzhetően nehézségekkel küzdött meg, — s mégis nem érte el a célját, csak erre vállalkozhatott, hogy a jövőt megállapíthatta. — A függetlenségi párt bizalommal viseltetik a kormány iránt, mert munkabíró és becsületes. A A párt nem csalódott a kormányban, melyben ott van a függetlenségi párt nagynevű vezére, aki még kórágán is serényen munkálkodik s a kire nézve csak az lehet a párt legmelegebb óhaj-tása, hogy az isten mielőbb adja vissza egészségét. (Éljen Kossuth — kiáltások.) A pártja nevében elfogadja a javaslatot. (Éljenzés).

Elnök az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Szünet után Supilló Ferencz (magyarul) kijelenti, hogy a javaslatot a horvátok nem fogadják el. Hivatkozik arra, hogy a koalíció ideiglenes kormányzásra vállalkozott, föntartván Ausztriával szemben a statusquot, míg belügyeiben bizonyos szükséges reformoknak keresztül vitelét is programjába vette.

Supiló ezután azzal vádolja a magyar kormányt, hogy úgy Horvátországba mint Magyarországon a régi dualisztikus kormányzatot követi.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Nem áll!

Supiló Ferenc foglalkozik ezután Lueger beszédével. Elitéli azokat az embereket, akiket a magyar sovinizmus pénzért és koncert kap.

Ugron Gábor (harsány hangon.) Lázadók! Nem szabad tünni. Felkiáltások. Lueger kiküldött pojacája.

Supiló ezután a Ház zajos ellenmondásával fejezi be beszédét.

Wekerle magyaráz.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Rá mutat arra, hogy Mihályi beszédjének a célja, hogy Európa előtt úgy tüntesse fel Magyarországot, mint a hol a jogokat elkobozták. Ezt visszautasítja.

Ezután Supiló Ferencnek felel és el is mondja a horvátokkal folytatott porupalek eredetét és hivatkozik az ő egyik kijelentésére, mely szerint a 68. XXX. t. cikket semmi irányban megbolgyatni nem engedi.

A miniszterelnök ezután védi Szerényit s kimutatja, hogy többet tettek a horvátokért, mint amit ígértek. Majd a nemzetiségiek felé fordul s az ő panaszaiikkal szemben konstatálja, hogy sehol a világon olyan tolekvenciával nem viseltetnek a nemzetiségiek iránt, mint nálunk.

Brediciánu Coriolán: Erőszakosan magyarosítanak.

Wekerle: Menjen Romániába! (Viharos taps.) Meglátja, hogy ott hogyan románosítanak.

Igazán olcsón lehet vásárolni

Kohn Henrik cégnél gróf Dégenfeld-téren, mivel az üzlet jövő héten áthelyeztetik.

Iparosok szakképzése.

Tanfolyam a továbbképzésre.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, október 29

Megírtuk, hogy a kereskedelmi miniszter megbízásából a technológiai iparmuzeum az iparos tanonc iskola helyiségében továbbképző tanfolyamot tart. A szervezési munkálatokat a kereskedelmi és iparkamara intézi. A részvételre ott lehet jelentkezni. — A tanfolyamos intéző vezetőség a következő felhívást bocsátotta ki:

A m. kir. technológiai iparmuzeum Debreczenben iparostovábbképző tanfolyamot rendez, mely f. évi november hó 1-től december hó 31-ig a debreczeni iparostanonciskola (Burgondia-utca) helyiségeiben az esti órákban (7-9 óra között) és vasárnapokon délelőtt fog tartani. A tanfolyam tárgyai: 1. Üzleti fogalmazás. 2. Számtan (iparosok részére). 3. Szerk. és ábrázoló mértan és rajz. 4. Szabadkézi rajz. Az egyes tárgyakra külön is be lehet iratkozni. Beiratások: f. október hó 31-éig a debreczeni keresk. és iparkamara titkári hivatalában, d. e. 8-12, d. u. 3-5 és esti 7-8-ig, november 1-étől, november hó 5-éig pedig a debreczeni iparostanonciskola szertárában este 7-8-ig fogadhatnak el. A tanfolyamon részt vehetnek iparosok, segédek és megfelelő nagyobb előképzettséggel bíró tanoncok. A tanfolyam csekély taneszköz-díjjal van összekötve. A tanfolyam célja: hallgatóit a mindennapi ipari életben már nélkülözhetetlen és közvetlenül hasznos alapismeretekkel felruházni.

A tanfolyam előreláthatólag szép sikerrel fog végződni. A kamara egyébként, tekintettel a villamos hálózat kiépítésére és az ezzel megnyitandó új ipari vállalkozásra egy elektrotechnikai tanfolyam létesítése iránt is tett intézkedéseket.

Harden Miksát felmentették.

A berlini botránypör vége.

— Távirati tudósítás. —

Berlin, okt. 29.

Az egész világ figyelmét lekötötte az a nagyszabású szexuális pör, amelyet Moltke gróf, Berlin város volt téparancsnoka indított Harden Miksa, a Zakunft szerkesztője ellen. A nagy pör ma Harden felmentésével végződött. Tudósítónk erről a következőket telegrafálja:

A bíróság felmentette Harden Miksát. Az indokolásban megállapították vette, hogy Moltke grófnak csakugyan a rendestől eltérő despositívja van, de homoszexuális tekintetben vétséget nem követett el, s ezt a vádlott soha nem is allította.

A bizottság hebizonyítottnak tekintti, hogy Moltke grófnak sem volt tudomása a Lenár-féte villában végbe ment eseményekről s így a panaszos lehetőleg teljesen érintetlenül került ki ebből a perből.

Másrészt a vádlottat teljes jóhiszeműség vezette. Moltke nyugodtan hallgatta meg az ítéletet és arcán semmi sem árulta el a belső felindulását. A közönség barátságosan üdvözölte Hardent, ki kalapja lengetésével felelt az üdvözlőknek.

Merénylet egy vasúti ör ellen.

Revolveres suhancok.

Boszu a kötelességteljesítésért.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 29.

Vakmerő merényletet követtek el tegnap Sámson közelében egy becsületes, szolgálatát hiven teljesítő vasúti ör ellen. Rendes szolgálatát, a pályafelügyelést teljesítette egy másik társával s midőn két, a töltésen menő embert figyelmeztetett arra, hogy a pályán járni nem szabad, majd levezette őket onnan, midőn tovább ment, hátulról rálőttek. Szerencsére a gaz merénylet nem érte el célját, mert a golyó nem találta el a derék vasutast.

Komlósi József vasúti ör tegnap Sámson közelében a Dombos tanyánál levő őrháztól eltávozott, hogy mindennapi szolgálatát teljesítse. Vele ment D. Varga János sámsoni lakos helyettes vasúti ör is. Amint az őrháztól mintegy 2 ezer lépésre értek, a falu felől a töltésen szembe jöttek velük Halász András 19 és Halász Gábor 16 éves sámsoni lakos, testvérek. Komlósi József figyelmeztette a két testvért, hogy menjenek le a töltésről, mert ott járni nem szabad. A két Halász nem is hederített a figyelmeztetésre, sőt a kisebbik büszkén vetette oda Komlósinak, hogy járt ő már a debreczeni pályaudvaron is. Erre Komlósi a fülénél fogva levezette a kisebbiket a töltésről, az idősebbik pedig magától lement.

Azután az ör társával tovább ment a pályán. Amint vagy 20 lépéssel előre mentek, fegyverdördülést hallottak a hátuk megett s a fejük felett egy golyó süvített el. Hátratekintettek, amire a két testvér futásnak eredt.

Komlósi feljelentette az esetet a csendőrségnek, amely kihallgatta a két Halász fiút. Tagadják, hogy bármelyikőjük is tett volna lövést a vasutasokra. De a nyomozást vezető csendőr Tamás József Halásznéknál megtartott házkutatásnál egy kétesövű gyutacs pisztolyt talált, melyben egy kilőtt patron volt. Ekkor aztán Halász Gábor bevallotta, hogy ő lőtt rá. Tamás csendőr feljelentette Halász Gábort az ügyészségnél.

Eltűnt ékszerdoboz.

Lopás egy Piac utcai üzletben.

A tettes megkerült.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 29.

Vakmerő lopást követett el ma egy iparos tanonc. Ellopott egyik ékszerész üzletből közel 2000 korona értékű fülbevalót és több ékszert.

A lopást azonban felfedezték, s az ékszerek megkerültek.

Az eset részleteiről tudósítónk a következőket írja.

A Kossuth-utcai zálogintézetbe tegnap megjelent egy iparos tanonc. Egy arany óra láncot akart elzálogosítani. Az intézetnek nem lévén hivatalos becsüése, az elzálogosított ékszereket Halász Nándor ékszerész bírálja felül. Ez lett a sorsa az aranyóraláncnak is.

A suszterinas a láncot elvitte megbecsülni és míg Halász az aranyláncot vizsgálta, addig a fiú az asztalon levő kisebb ékszerdobozok közül egyet zsebre vágott. A dobozban egy briliáns függő volt, közel 2000 korona értékben.

A doboz eltűnését Halász azonnal észrevette és mert a személyzetén kívül más üzletében nem volt, mint a tanonc, gyanuja rögtön ellene irányult.

Nyomban a zálogintézetbe ment és szerencsére még ott találta a fiút, a kit kérdőre vont.

A tolvaj ifju előbb tagadott, majd hebegve vallotta be, hogy a doboz nála van ugyan, de ezt csak úgy adja vissza, ha jutalmat kap.

Halász erre erősebb eszközökhöz nyult, aminek meg is volt a kellő eredménye és a fiú a dobozt át is adta. — Halász az esetet a rendőrségnél nem jelentette be, mert a kára megtérült.

Gyujtogatás H.-Böszörményben.

Nyomoz a csendőrség.

De nincs eredmény.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 29.

Hajduböszörményben mostanában napirenden vannak a gyujtogatások. Rövid idő alatt a harmadik eset, hogy Böszörményben ismeretlen tettesek épületeket, pajtákát gyujtanak fel. A csendőrség tehetetlenül áll a gyujtogatókkal szemben, nem lehet tudni, hogy besszuból, vagy piromanikus hajlam miatt gyujtogatnak az ismeretlen ganosztevők.

Szabó Gábor böszörményi lakos tegnap délután 5-6 óra között a háza udvarán tengerit tört, míg családja bent a szobában időzött. 6 óra tájban a ház mellett lévő liba óljáról vastag, sűrű fekete füstöt látott felszállani, közvetlen utána pedig lángoszlopok csaptak ki a faalkotmányból. Lángot kapott az ól mellett levő szalma kazal is s csaknem egy pillanat alatt elhamvadt. Szabó fiával rögtön az oltáshoz fogott, ami kézzel bizony nehezen ment, s már attól lehetett tartani, hogy

Legnagyobb választékú raktár elsőrendű minőségű női-, férfi- és gyermekcipőkben.

Telefon 501.

Telefon 501

Tolnai Dániel

cipő raktára

DEBRECZEN, Piacz-u. 49., főposta kapujával szemben. „A cipő királyhoz.”

átcsap a tűz a nádfedelű házra is, amikor szerencsére Szabó feleségének kiáltásaira elszaladt sok ember s közös, megfeszített munkával elollották a tüzet.

Szabó Gábor feljelentette a tűz esetet a csendőrségnek s azon határozott gyanújának adott kifejezést, hogy gyújtogatás folytán keletkezett házában tűz. A csendőrség Szabó feljelentésére erélyesen nyomoz az ismeretlen gonosztevők után,

SZÍNHÁZ.

Boszorkányvár. A múlt héten elvenitette fel Zilahy ezt a régi, kedvelt operettet. A közönség szívesen tölti meg a színházat, ha régi jó darabokat láthat, főként pedig olyan jó előadásban mint tegnap este. Ezuttal alkalma volt a közönségnek az oly nagyon kifogásolt Boda tenoristát hallani. Kár, hogy a színház bizottság tagjai nem voltak jelen, talán megváltozott volna véleményük. Ugy látjuk, olyan tenorista után vágnak, ki tulkiabálja a kart és az összes énekeseket. Igaz, Boda erre képtelen, mert neki kellőképp iskolázott, tiszta lyrai tenorja van, anélkül pompásan tud bánni. Tegnap esti szerepében fényes bizonyosságát adta ennek és láttuk nála azt a jó tulajdonságot is, ami kevés tenoristának van, játszani is tud. A közönség sűrűn tapsolt, amit méltán meg is érdemelt. Horváth Kálmán András szerepében excollált. Az összevágó előadás sikerében osztozkodtak még Polgár, Lónyai, Fehér Olga. (1.)

— **Falu rossza.** Pénteken Tóth Ede elévülhetetlen népszínműve a Falu rossza kerül színre elsőrendű szereposztásban. A darabból már javában folynak a próbák, s az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik a közönség minden rétegében. Zilahyné ezuttal mint népszínmű énekesnő lép a közönség elé, s Finum Rózsit játsza el. Gőndör Sándor Horváth Kálmán, Gonosz Pista Békés Gyula, Feledi Lajos Ternyei Lajos, Feledi Boriska Szabó Irma, Batty Teresi Zsigmondy Anna.

— **Salome, Szép Galathea.** Szombaton megismétli a tarsulat Salome előadását, amely oly nagy sikert hozott a drámai személyzetnek. Wilde tragédiája előtt Szép Galathea kerül színre a címszerepben Zilahynéval.

Gyermek halál.

A gondatlanság áldozata.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, október 29.

Ismét a szülők vétkes gondatlansága volt az okozója egy ártatlan gyermek élet pusztulásának. Nem mulik el nap, vagy hét, hogy szerencsétlenül járt kis gyermekek haláláról ne kapnánk tudósítást. A legújabb eset a következő:

Nánáson tegnap Menyhért Gábor odavaló jómódu gazda felesége egynehány ruhadarabot mosott ki. A mosáshoz szükséges kékvizet egy üveghen tartotta, míg a maró szódaolda-

tot egy pohárban készítette el s a mosóteknő mellé egy székre helyezte.

Négy éves Gábor nevű fia a konyhában játszadozott. Menyhértné a ruhák kimosása után egy kosárba tette azokat s kivitte az udvarra felteretgetni.

Gyermeke a konyhában maradt. Alig jött ki az udvarra, néhány másodperc múlva nagy sikoltást hallott a konyhából. Az ijedségtől reszkette futott vissza a konyhába, ahol borzasztó látvány tárult szeme elé, kis fia a földön feküdt, habzó szájjal és vonagló testtel a székre helyezett marószódás pohár pedig üres volt. A szerencsétlen kis gyermek kiitta.

Az előjáróság az ügyészség rendelkezésére szigorú és kíméletlen vizsgálókat indított Menyhértné ellen a bűnös könyelműségért. A gyermeket már kihallgatni nem lehetett, mivel, mire a hatóság emberei odaértek, már kiszenvedett. Holnap boncolják fel a szerencsétlen kis gyermek holttestét.

Minden ujonan belépő előfizető megkapja **ingyen** a „Debreczeni Független Ujság” 340 oldalra terjedő díszes nagy képes naptárát.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefont sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piacz-utca 47. sz.

— **Személyi hírek.** Gróf Dégenfeld József és Sas Béla a konvent ülésről hazaértek Debreczenbe.

— **Halottak napja.** A debreczeni temetőben ahol a sirhantok alatt az elköltözöttek nyugosznak örök álmukat, már hetek óta ünnepi hangulat honol. Kegyeletes kezek szerető gondnal tatarozták hozzátartozóik nyugvóhelyét, a sírkövek új színt kapnak, a hantok újra zöldelnek. És a város, a környék őszi virágjai megindulnak a temetőbe, hogy virágos kertté változtassák a halottak csendes birodalmát. A Szent Anna utcai temetőben gyűjteni fognak a József tüdőbeteg szanatórium céljaira. A szanatórium egyesület vezetősége özv. dr. Rotschnek Emilné kérte fel a gyűjtés rendezésével, a temetőben perselyeket állítanak fel, melyek mellett uriaszonyok és leányok fognak állani. A közönség az emlékezés napján bizonyára gyarapítani fogja filléreivel azt a tőkét, amelylyel korunk legnagyobb veszedelmét, a tüdővést akarják feltartani romboló útjában.

— **Kiss Áron ünneplése.** A jövő hónap folyamán tartja meg a tiszántuli ev. ref. egyházkerület rendez őszi közgyűlését. A közgyűlésen zajos óvációkban fogják részesíteni Kiss Áron püspököt abból az alkalomból, hogy a király a Lipót renddel tüntette ki.

— **Reformációl istentisztelet.** Az ágostai hitv. evang. templomban október 31-én, csütörtökön, délelőtt 10 órakor a reformáció emlékére istentisztelet lesz.

— **Ülések a kamaránál.** A kamara számvevő bizottsága tegnap tartott ülésén átvizsgálta a kamarai pénztár és illetékezelés számadásait. A bizottság mindent rendben talált. — Az ipari szakosztály csütörtökön d. u. 4-kor, a kereskedelmi szakosztály szombaton d. u. 3-kor tartja az illető szakosztályi elnökök vezetésével ülését. — A jövő hét csütörtökén, nov. 7-én délután egymásután két közgyűlése lesz a kamarának. Az első délután 3 órára Végh Gyula főkapitány mint a központi bizottság elnöke hívta össze, ezen kihirdetik az elnökválasztások megerősítését s az új elnökség képletesen átveszi a kamara vagyont és irattárát. Erre a gyűlésre megvannak hiva a régi ciklus tagjai is. Nyomban utána fél négykor lesz a rendes közgyűlés, melyet már Szabó Kálmán elnök hívott össze s mely gazdag tárgysorozatot nyújt az új kamarai tagoknak.

— **Javitják a bűnügyi osztályt.** A rendőrség bűnügyi osztályának megvan a külön szennzációja. Tatarozzák. Új padozatot raknak le és a falakat javítják. Az épület javítására valószínűleg a tisztiorvos közbelépése folytán került sor.

— **A kamara és a sóhiány.** Debreczenben a legutóbbi években egymásután fokozódó sóhiány mutatkozott. Ez a hiány az idén és nagy mértékben érezhető és emiatt az érdekelt kereskedők panaszt is tettek a kamaránál. — A kamara debreczeni kereskedők kérelmére ma táviratilag fordult a keresk. miniszterhez a veszedelmes mérveket öltött hiány miatt.

— **Felülvizsgálat.** A Pavillon lak-tanyában ma felülvizsgálat volt, a melyen az októberben bevonult ujoncok közül többeket szolgálatképtelennek talált a bizottság.

— **Belepti és ebédjegyek a Fűvészkönyv százados emlékünnepe.** A Fűvészkönyv százados emlékünnepe alkalmából a kollégium disztermébe és fűvészkertjébe csak meghívóval vagy belepti jeggyel lehet majd belépni. A belepti jegy díjmentes és Tóth Béla gyógyszerésznél, a Csokonai-kör pénztárosánál és Kardos Albert titkárnál kapható. Ugyancsak náluk vehető az ünnepi társas ebédre szóló jegy, amelynek ára 6 korona.

— **A debreczeni gyufagyár.** Megírtuk lapunkban, hogy egy részvénytársaság Debreczenben gyufagyárt akar létesíteni. Dacára a kedvezőtlen pénzügyi viszonyoknak, a vállalkozás már annyira az előhaladás stádiumában van, hogy november 15-ikén megtarthatják az alakuló gyűlést. Az alakuló gyűlés egyik fő feltétele ugyanis teljesítve van, a menyiben a részvénytőkét a részvényesek már jegyezték. Hogy a kereskedővilág az új vállalatot milyen fontosnak tartja, annak az is bizonyossága, hogy a részvényesek nagy

Megérkeztek

az őszi és téli ruha kelme ujdonságok Asztalos József Debreczen, Kos suth-utoza 4. sz. hol csakis kitűnő minőségű árukat lehet a legolcsóbb árban beszerezni. — Rendkívül olcsó női divat áruházába

részét d
kedő cég
részvény
a mely s
ségét és
hogy az
a hozzáf
központ
munkásh
érdekeit

sámszo
gőzmalc
tat a C
vezetős
mos er
tulajdon
fogyasz
is elvá
csátana
Ha a t
a kis S
lamos v

Majersz

teken, r
tületnél
ülése a
után 3
mányi ü
kőműve
d. u. 3
4 órako
főn dél
cipész s
órákor l

Nagy Is
nyoki J
egy tyu
azonban
hogy a
Onnan
aki az
kerületi
talmasn
vannét
ronára r
beszűnt
ki is fiz

mikor a
ezenben
város sz
kutakat
is elzár
való lak
hatóság
lakosság
vizmen
hogy a
zárása
azelőtt.
intézésé
figyelme

bőszörn
ügyész
ban élő
17-én e
magáva
is: 8 du
eső k
ruhát 3
60 fillér
méterm
vizsgálá

7 éves
közben
hazaszá
szorosar

részét debreczeni fogyasztó fűszerkereskedő cégek jegyezték. De érdekelve van részvények dolgában a távolabbi vidék is, a mely szintén átérzi a vállalat jelentőségét és fontosságát. Bizonyosra vehető, hogy az új gyár fényesen megfelel majd a hozzáfűzött vállalkozásnak, s olyan ipari központ lesz, a mely számtalan magyar munkásnak ad kenyeret, s a magyar ipar érdekeit fogja szolgálni.

— **Villamvilágítás Hajdú-sámsonban.** Weinstein hajdúsámsoni gőzmalomtulajdonos tárgyalásokat folytat a Ganz gyár debreczeni építészeti vezetésével, hogy gőzmalomát villamos erőre rendezze be. A malomtulajdonos aztán a község magánfogyasztását esetleg az utcai világítást is elvállalná, s elegendő áramot bocsátana a fogyasztók rendelkezésére. Ha a tárgyalás eredményes lesz, úgy a kis Sámson község hamarosan villamos világítással dicsekedhetik.

— **Eljegyzés.** Hepke Margit és dr. Majerszky Jenő jegyesek.

— **Ülések az ipartestületnél.** Pértéken, nov. 1-én veszi kezdetét az ipartestületnél az egyes szakosztály választmányi ülése a következő sorrendben; Péntek délután 3 órakor sütő szakosztály választmányi ülése, ugyanazon délután 4 órakor kőműves szakosztály vál. ülése. Szombat d. u. 3 órakor szabó, fél 4 órakor festő, 4 órakor asztalos szakoszt. vál. ülése. Hétfőn délután 3 órakor fodrász, 4 órakor cipész szakoszt. vál. ülése. Kedden d. u. 4 órakor békéltető bizottsági tárgyalás.

— **Megbüntetett élelmiszer áru.** Nagy Istvánné élelmiszer árus tegnap Pányoki Jánosné üzletébe bevitt egy libát és egy tyukot sütés végett. A liba és tyuk azonban olyan kellemetlen büzt terjesztett, hogy a pökné erre rendőrségre telefonált. Onnan a helyszínére ment egy rendőr, aki az ételneműeket elvitte dr. Balkányi kerületi orvoshoz, ki azt az egészségre ártalmasnak találta. Ez alapon Nagy Istvánnét dr. Komlóssy Pál fogalmazó 50 koronára megbüntette. A további vizsgálatot megszüntették, mert a büntetés péntek Nagyné ki is fizette.

— **Nincs ivóvíz.** A közelmúltban, mikor a tifusz járvány dühöngött Debreczenben, Tüdős Kálmán dr. t. főorvos a város számos utcáján elzáratta a rozsvízű kutakat. A többek között a Pacsirta-utcán is elzártak egy kőkutot, a mely az odavaló lakosságnak szolgáltatta a vizet. A hatóság nem gondoskodott arról, hogy a lakosság más uton juthasson a szükséges vízmennyiséghez. Szomorú egyébként, hogy a megbetegedések száma a kut elzárása óta nagyobb a Pacsirta-utcán, mint azelőtt. A lakosság jogos panaszának elintézését csak ajánlani lehet a hatóság figyelmébe.

— **A hűtlen asszony.** Tóth Gábor bőszőrményi földmives feljelentette az ügyészségnél a vele 5 év óta vadházasságban élő V. Kovács Zsuzsánnát, hogy okt. 17-én elhagyta. De nemcsak a szívet vitte magával, hanem a következő ingóságokat is: 8 darab tyukot 9 kor., 3 métermázsas csős kukoricát 21 kor. 4 darab szakajtó ruhát 3 kor. 20 fillér, 1 ágyterítőt 3 kor. 60 fillér, 1 nagy fejszét 2 kor. 40 fillér, 1 métermázsas buzát 36 korona értékben. A vizsgálat megindult.

— **Elájult az utcán.** Kiss Ferencz 7 éves kis fiú tegnap hazafelé tartott, s közben a Varga utcán elájult. A mentők hazaszállították a lakására. Ajulásának szorosan összekötött ruhája volt az oka.

— **A kereskedő dalestély** november 3-án, azaz vasárnap este lesz megtartva a Bika dísztermében. A meghívók már szíjjel küldettek, azonban ha valaki, aki arra igényt tart, véletlenül nem kapott volna, szíveskedjék végette Kémery Gyula d. e. titkárhoz fordulni (Sesztina Lajos cég) a ki készséggel fog vele szolgálni.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Kopányi Mihályné. Bot Zsuzsanna ev. ref. 87 éves, Fülöp Erzsébet r. kath. 13 hónapos, Szabó István ev. ref. 65 éves.

— **Meglopták a piacon.** Kádas Andrásné tegnap pipát vásárolt a Dégenfeld téren. E közben zsebéből kilopott Kolompár Róza 2 kor. 70 fillért. A tolvajt letartóztatták.

— **Köszönetnyilvánítás.** V. S. né ura 10 koronát küldött a mentő egyesületnek, melyért ezután fogadja köszönetemet. G. Nagy Ferencz pénztárnok.

— **Ingyen villamos színház** A Széchenyi (Telegdi féle) szálloda bérlője, kávéházi helyiségében ingyenes villamos színházat rendez be a vendégek szóra kóztatására. — Minden este félóránként elsőtől a kávéház és a világeseményekről történt felvételeket mozgóképekben bemutatják a közönségnek. A vendégek ezért külön díjat nem fizetnek. Az előadásokat félóránként egész éjjel két óráig megismétlik.

— **Fráter Lóránt nótáskönyve,** mely összes dalait ének és zongorára tartalmazza, zsebalakban kötve újból kapható lesz Aczél Henrik antiquáriuma és zenemű kereskedésében a ref. kistemplommal szemben. Ára 2 korona. A nagy keresletre való tekintettel ajánljuk mielőbbi előjegyeztetését.

— **Dr. Czákó Zsigmond lakását** Battyányi-utca 20 szám alá helyezte át.

— **Világhírű Habig kalap** ujdonságok egyedül Fenyő Sándor cégnél.

— **Perczel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Beiratkozni lehet mindennap Szent-Anna-utca 22. sz. alatt. Tandíj 20 korona egy kurzusra. Ugyanitt egy ügyes zongorista (nő vagy férfi) kerestetik állandó foglalkozásra.

— **A Hajdúmegyei népbank** Piac-utca 69. sz. Kereskedelmi és Iparkamara épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is beemlíttetik.

— **Kormányozható léghajó Debreczenben Kossuth-u. 4. szám alatt Mentze áruházában. Meglepő szép ajándék gyermekeknek, drbj. 3. — kr.**

Az aktalopás.

Lengyel és Hajdu a bíróság előtt.

Második nap.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, október 29.

Fokozottabb érdeklődés mellett nyílt meg a Lengyel Hajdu féle aktalopás ügyének mai tárgyalása.

Szepesi elnök háromnegyed tizkor kezdte meg az 5 és fél órai tárgyalást. Konstatálta, hogy az érdekelt felek mind megjelentek.

Tegnap a védők indítványozták, hogy miután Hajdu Gyuláné tanu nem jelenhet

meg a tárgyaláson, olvassassék fel korábban tett vallomása.

Az elnök felolvastatja Hajdúnának a vizsgálat során tett vallomását.

Hajduné elmondja, hogy amikor az aktaügy felszínre került, egy vörös bajuszu ember jelent meg nála. Ez a vörös-bajuszu ember így szólt hozzá:

— Beszélje rá az urát, hogy vajjon Lengyel Zoltán ellen. Ha azt vallja, hogy Lengyel Zoltán pénzért bérelte fel az aktalopásra, úgy nagy hálára kötelez bennünket. Mődünkben van kieszközölni, hogy az ura ellen nemcsak hogy megszüntetik az eljárást, de pénzt is és kitűnő állást is kap.

Hajduné kijelenti, hogy többszöri felszólítására egy vörösbajuszu ur vonakodott magát megnevezni.

E vallomás felolvasása után a többi iratok ismertetésére került a sor.

Késő este jelenti tudósítónk, hogy az ügyben ítéletet nem hoztak. A vádbeszédet Nagy Béla dr. kir. ügyész mondotta. Hajdu védője, Kemény Miklós, védenca hazafias érzésére hivatkozott s ezért vitte az aktákat Lengyelhez. Vázsonyi, Lengyel védője pedig védenca önzetlenségét bizonyította. A tárgyalást holnapra halasztották. Ítélet délelőtt lesz.

TAVIRATOK.

A király egészséges.

Budapest, okt. 29. Bécsi távirat szerint a király teljesen egészséges. Nem köhög többé. Éjszakai nyugodtak.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 29. Wekerle beszéde után Vlád Aurél szólt fel. A nemzetiségek ismert panaszairól beszélt. Szónokot sokan zavarták, mire elnök így szólt:

— Ne zavarják a szónokot!

— Ez nem szónok hangzott sok felől.

Majd arról beszélt Vlád, hogy a koalíció nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Az indennitást nem szavazza meg. Az ülés egy negyed három órakor ért véget. Holnap folytatják a vitát.

Polónyi a kiegyezés ellen.

Budapest, okt. 29. Polónyi Géza volt igazságügyminiszter kijelentette ma a képviselőházban, hogy a kiegyezés ellen foglal állást. E véleményét kifejtette ma a pénzügyi bizottságban is.

A t. Ház munkája.

Budapest, okt. 29. A képviselőház holnap folytatja az indenniti tárgyalását. Napirendre van kitűzve az alkotmánybiztosítéki javaslatok tárgyalása is. Interpellálni fognak a csernovai vérengzés ügyében interpellálni fognak Hodzsa Milán és Benitzky Ödön. Polit Mihály a karlócai pátriarka helyének betöltése ügyében.

A csernovai vérengzés.

Budapest, okt. 29. A csernovai vérengzés ügyében Pereszlenyi Zoltán főszolgabíró nyilatkozatot tesz közzé, a melyben kijelenti, hogy a csendőrség nem az ő utasítására adott sor-tüzet. A vérengzésnek oka a lakosság volt a mely megtámadta a csendőrséget. Az őrmester, a ki a csendőröket veszélyeltte, utasítást adott a lövésre.

Képviselők afférja.

Budapest, okt. 29. Ma délután Andrassy belügyminiszter a temesmegyei képviselőket ankeira hívta össze. Arról volt szó, hogy Kabdebó Gergely főispánt Andrassy Gyula távolítsa el. Steiner képviselő megsértette Hajdu Frigyeszt, aki provokált. Steiner ki-magyarázta a dolgot, mire az affér befejeződött.

Közgazdaság.**Terményfőzde.**

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1907. október 29

Készáru bányadt, határidők engedők.

1907. októberi buza	12.39.—40
1908. áprilisi buza	11.62.—63
1907. októberi rozs	8.51.—52
áprilisi rozs	7.09.—10
1907. októberi zab	—
áprilisi zab	—
1908. májusi tengeri	—
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1907. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi repce	—

REGENY-CSARNOK.**Küzdelem a becsületért.****39. Bűnügyi regény.**

— Ez Eleonóra! — kiáltott fel rekedten — Eleonóra újra föltámadt!
— Eleonóra leánya, — magyarázta Zsuzsa — az unokahugunk.
Nagynéném még mindig ijedten bámult rám, s halkán mondta:
— Édes leányom . . . azt hittem . . . hogy tegnap férjhez ment . . .
Nellie az utolsó pillanatban érezte, hogy nem bír a felesége lenni, s azért hozzánk menekült. Most pedig itt van . . . hát oly rosszul cselekedett anyám? — kérdezte Zsuzsa, közelebb húzva engem a beteghez.
— Jer ide, édes hugom . . . én nem bírok felülni . . . hajolj le hozzám, hadd csókoljalak meg . . .
S mikor letérdeltem elébe a földre, gyöngéden simogatta a hajamat, és azt mondta:

(Folytatása következik.)

Nyilttér. *)**Nyilatkozat**

Alulírott ezennel kijelentem, hogy mindazon állítások és kifejezések, melyeket az általam megírt „Hauer Berci karriérje” című röpiratban Hauer Bertalan arra vonatkozólag használtam, teljesen alaptalanok, légből kapott koholmányok és azok megírásánál én semmi adatra nem támaszkodtam, hanem egyedül egy rosszhiszemű felbujtó pressziójára írtam meg azokat. Kötelességemnek tartom ennél fogva hogy Hauer Bertalan urtól ezen őt részemről ér méltatlan támadásért alázatos bocsánatot kérjek. Kötelességemnek tartom azt is ki jelenteni, hogy a „szervezett pincérek” aláírás is tőlem ered, arra másoktól felhatalmazva nem voltam és így ezen általam adott elégtétellel az egész méltatlan támadás alaptalansága kellőleg igazolva lesz.
Debreczen, 1907. október 29-én.

Weisz József.

* E rovatban közzéttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kész Nőruha Aruház

Kossuth u. 17. (színházzal szemben)

ahol legolcsóbban cibelinek, szövetek, barchetek, kész aljak, gyerekruhák, schláfrók, női felöltők, gyerek kabátok legjutányosabban kaphatók.

Különös figyelembe ajánljuk

varrodánkat,

ahol a legújabb divat szerint olcsón vállalunk.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevetősége

(Piacz-u. 72.) által kértetnek.

Szakszerű felvi gosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Francia és amerikai

gummi különlegességek,

has, köldök és lágyék-sérvkötők. Suspensorium.

fecskendő,

a legjobb kivitelben kapható

Győrfi Sándor,

kötszer-, orvosi műszertárában

DEBRECZEN, Simonffy-utcai bérház.

A közös-konyha

tagjai számára

ételhordó-edényt

kosárban, azonkívül

gőz-mosó

és

dagasztó-gépet ajánl

Sesztina Lajos

Piacz-u. 23

Nemes gyümölcsfa oltvány

spárga gyökér, füz és

SZŐLŐVESSZŐ

Gróf Dégenfeld és dr. Balkányi urak

„Erzsébet” szőlő telepén kapható.

Iroda: Debreczenben Kossuth-utczán 32. sz. a.

Kész fehérneműek

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyneműk, selyem lüster és cloth alsó szoknyák, kasmír és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfiingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kényes, nyakkendő divat szabók

Szabó Lajos fia

divat, szesz és szőnyeg raktára DEBRECZEN, Rózsza utca 1. sz

Alapított 1842. évben.

Előleges jelentés.

Ingyen villamos színház.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Széchenyi (Telegdi-féle) szálloda kávéházában estéről-estére

villamos mozgatóképeket

mutatunk be.

A kávéházban ingyen gyönyörködhetik mindenki

a világ leghíresebb mozgatókép felvételeiben,

a nélkül, hogy a kávéházi ételek és italok árát csak egy fillérrel is felemelném.

A berendezés munkálata most van folyamatban és **e hó 30-án** este már megkezdődnek a Széchenyi kávéházban a mozgatókép előadások. Minden félórán lesznek képek bemutatva estétől egész éjjel után két óráig.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri, tisztelettel

REIK JAKAB.

Bevan bizonyítva

hogypapírt, üzleti könyvet, irodaszer, dombornyomású névjegyet és levélpapírt

legjobban lehet vásárolni
Mihály Sámuelnél

Főtér 30.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár. Menyasszonyi kelengye, vászon-, szőnyeg- és divat áruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai

ruha kelmék, flanellek, bársonyok, blous selymek, velezek, Valódi persa szőnyegek, Linoleam.

!! Óriási raktár !!

Vidékre árlap ingyen.

Szombathy Kálmán

Gyárilag berendezett versenyképes

Esztergályos műhely

és raktár

DEBRECZEN, Pesti-utca 3. sz.

Raktáron tart mind e szakmába vágó munkát, felvállal és elad nagyban és kicsinyben. Javításokat azonnal és pontosan eszközöl, gyors és szolid kiszolgálás, munka jósága és szépsége elvem. Tisztelettel

Szombathy Kálmán.

Szolid kiszolgálás.

Tanulókat felvesz.

Segédkeket elfogad.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debreczenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényűzőségig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító
Debreczen Főtér,

Hölgyek részére fontos!

Ki testi épségét fentartani akarja vagy gyomor és más ilyenmü betegségben már szenved.

Ugy kizárólag csak az eredeti **Francia delia mellfűzőt** vegye. valódi halesont elegáns kivitelben 6 kor. fejjebb. Kapható csak az

ERNYŐ GYÁRBAN.

Piac-utca 43.

Választás véget házhoz is küldünk, minden vétel kényszer nélkül. **Előrehaladt idény miatt** ernyőket 20% leszállítással adunk.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Kulcsár József

Bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű sárgaréz és bronzárakat

légszesz acetylen és villamos csillárokat, csillárok átalakítását

petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra)

Újjá tisztításokat s minden e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhoz megyek a munkát átvenni.

Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

keztük.

Saját készítményű sérvekötők, haskötők, suspensorok. >>>

Gummi görcsér harisnyák.

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek >>>

Schön Sándor

keztük-, kötszer- és orvosi műszertárában

Debreczen, Piac-utca 12.

(Stenczinger ház.)

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalat, az Egyesült Villamossági r. t. képviselője

Kossuth-utca 50.

Elvállal a villamos szakmába vágó mindennemű munkát, u. m. **Üzletek, magán lakások világítási és szellőztető. Telefonok, szobasürgönyök stb.** szakszerű berendezését.

Malmok, gyárak önálló üzemű berendezését, bővítését és gépek javítását.

Felvételek és költségvetés díjtalan.

Paplanok 2.20 krtól.

Őszi idényre!

Óriási választék. — Olcsó árak.

Női posztók és flanellek, cybelinek, mosó barchetek és flanellek, téli nagy és fej kendők, kész férfi-, női- és gyermek fehérneműk, cloth- és lüster kötények, alsó szoknyák és tricók és harisnyák

Doszpoly János utódánál

cégtulajdonos

Mayer János

Tisza-palota, Főtér.

Ágyterítők 120-tól Flanel takaró 150

50 métermázsza

kézzel szedett, válogatott

fajalma

Erdélyből s Nagybányáról, aranyranet, batul, kalvil, Jonatán, londoni pepin, Boemán, Törökbálint, Ananás ranet, Tafata stb. legjelesebb válogatott fajokat nagyban és kicsinyben szállít

Váray József kereskedése

Debreczen, városi bérpalota.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet-, díszmű készítés és dobozgyár

DEBRECZEN, Fővesszert-utca 9. szám.

Nagyméretben kibővített **könyvkötészetünk és díszműves** műhelyünk mellett ajánljuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett **dobozgyárunkat**, hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül **czukrászati és gyógyszerészeti dobozok** mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló dobozok egyenként is kaphatók.

Zavatzky Leo

DEBRECZEN

~ Bika szállodával szemben. ~

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Harisnyák, keztük.

Női-, férfi- és gyermek alsó tricó ruhák. — Női- és gyermek kötények. — Fehérneműk.

Apró hirdetések.

10 azóig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tensesk válaszbélyeget csatolni.

Férjhez menni óhajt 21 éves, házas nevelésű hajdon jelenéktelel testi hibával egyetlen gyermek, 100.000 kor: vagyonnal. Csakis komoly ajánlatokra szolid jellemű uraktól válaszol: **Schlesinger, Berlin, Elisabethstr. 66.**

Házasság céljából 28 éves fűszerkereskedő segéd szerény hozományu özvegy vagy leány ismeretséget keresi. Mérték képes jellegére cím a kiadóba.

Egy csinos fiatal ember, oly leány vagy fiatal özvegy ismeretséget keresi, kívül unalmas szabad óráit kellemesen eltölthetné és vasárnaponként a színházba társa lenne. Leveleket „Fő a titoktartás” jellegére a kiadóhivatal továbbít.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz **Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.**

Ingeket 12 krért, gallérokat, kszelöket egy drb 2 kr. és minden e szakmába vágó dolgokat a legpontosabb, legszebben és legolcsóbban tisztít az ujonnan megnyitlt gőzmosó és vasaló intézet **Piacz-u. 42. (Lamprecht-ház.) Weingarten Jakabné. Házhoz szállít.**

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek **Deák Ferencz-utca 22.**

Villamos világítási és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel **Földvári L.** Debreczeni első hatóságilag engedélyezett villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. **Telefon 168.**

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban **Neumann M. Bádogos-utca 2.**

A Csapó-Csonka utcai 16. számú ház igen előnyös feltételek mellett sürgősen eladó. Értekezhetni ugyanott.

Beldogfalva-utca 4. sz. alatt egy csinosan butorozott utcai szoba azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Fűszerberendezést elad **Simon István** rendőrség.

Ugyes bejáróné kerestetik **Postakert 4. sz. Blaskovits ház** keresztépületbe.

H.-Böszörményben a kupa réten 16¹/₂ hold tanyaépületekkel ellátott buzatermő föld haszonbérbe kiadó esetleg örök áron eladó. Cím a kiadóban.

Olajos hordók eladók **Piacz-utca 49. sz. alatt.**

Több rendbelli lakás kiadó **Hunyadi-u. 17.**

Egy francia takaréktűzhely jutányos áron eladó **Széchenyi-u. 43. szám.**

Kényelmes butorozott szoba előszobával kiadó november 1-ére. Cím a kiadóhivatalban.

Raktárnak alkalmas tágas, világos, szép nagy pince helyiség kiadó azonnal **Darabos-u. 5.**

Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telek- és könyvi vizsgára készülő kézikönyve megjelent és **Hoffmann és Kronovitz** kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be- küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Egy mindenes leány vagy asszony felvétetik uri házhoz. Cím a kiadóba.

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik **Simonyi ut 10.**

Nálam ne legyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltök, öltönyök, férfi és női ruhák, szőnyegek, paplanok, ágyterítők, Jäger ruhák, tükör, kép, és butor nagy választékban **Kaiser Salamon Hatvan u. 2.**

Szent Anna-utca 27. szám alatt egy utcai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni **Oláh Gézánál József kir.-herceg-u. 17. sz.**

Naponta friss uradalmi tea vaj. 1 kg. nagy szemű gesztenye 12 és 16 kr. **Glück Izidor** csemegé üzletébe. **Péterfia utca**

Kereskedelmi végzet leány, ki a gépirásban is jártas, irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóba.

A ki olcsón akar

ruha szövetet vásárolni menjen el **Sugár Dezső** rőfös és rövidáru üzletébe, ahol most egy méter ruha szövet 24 kr. szép mintákban. Angol kockás kelme 120 cm. széles 45 kr. 1 férfi gallér 12 kr.

Sugár Dezső

Piacz u. 19. Bika mellett.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetújdoncságok raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye **Piacz-utca 46. szám az udvarban.**

Muszhong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított

Össze nem tévesztendő kevéssé kiadós szénsavval **Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!**

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muszhong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe **Buziasfürdőn.**

Sürgőnyezim: **Muszhong, Buziasfürdő.** — Interurban telefon 18. sz.

